

የጥምቀት በዓል በየዓመቱ ለምን ይከበራል?

ይህ ዓይነቱ ጥያቄ በየጊዜው እየተደጋገመ የሚጠየቅና የተለመደ ጥያቄ ነው። በተሳሳተ መንገድም ሆነ፣ በትክክለኛው መንገድም የተለያዩ መልሶች ሳይሰጡበት የቀረ አይደለም።

ትውልዱ ነገዱ ኢትዮጵያዊ ያልሆነ የውጭ ዜጋ እግር ጥሎት በጥምቀት ወራት ኢትዮጵያን በሚጎበኝበት ጊዜ በዓሉ ከፍ ባለ ሥነ ሥርዓት በደመቀ ሁኔታ ሲከበር፤

በየወንዙ ዳር ታቦታቱ ወርደው/ሹቀደስሲወደስ ያሕዘበ ክርስቲያንም ከእሎቱ ሥነ ሥርዓት በኋላ ውሀ ሲረጩ ከዚህ ጋራም ወንዱ በሆኑ ሴቱ በእልልቷ በዘፈኙ በጨቀታ የደስታ ስሜታቸውን ሲገልጡ በደብዳቤ ኢትዮጵያውያን በየዓመቱ ጥምቀታቸውን ወይም

ክርስትናቸውን ያድሳሉ በማለት ይገምታል። የተሳሳተውን አስተያየትንም ይሰጣል። አባባሉ ግን ከውነት የራቀ ነው። ልደት ነፍሱና ልደት ሥጋ ሁለቱ ልደታት ለሚወለደው ሁሉ ከፍተኛ ጥቅም አላቸው። ሰው ካልተወለደ አለኝታ የለም። አለኝታም ከሌለው ወራሽ ቆራሽ መሆን አይችልም። ስለዚህ የእግዚአብሔር ቃል «ከሥጋ የተወለደ ሥጋ ነው፤ ከመንፈስ የተወለደም መንፈስ ነው፤ ዳግመኛ ልትወለዱ ያስፈልጋችኋል» በማለት አስፈላጊነቱን ይናገራል። የሐ ፫ ፮ ለሰው በተሰጠው ሥጋዊ ጥበብ ብዙ አዳዲስ ነገሮች ይፈለሰፋሉ። ከጊዜ በኋላም ያረጃሉ። ሆኖም በአንድ ጊዜ አይጣሉም፤ ያረጃው ይታደሳል የተሰበረው ይጠገናል። ተመልሶ የማይመጣ ልጅነት ብቻ ነው፤ ሰው ካረጃ ካፈጀ በኋላ ወደ አባቱ አብራክ ተመልሶ ወደእናቱ ማሳፀን ገብቶ ዳግመኛ መወለድ አይችልም። እንደዚሁም ሁሉ ሰው መጠመቁ በአዲስ ልደት ልደት ነፍስን ለመወለድ ነው። ይህከውሀና ከመንፈስ የምንወለደው ልደት ከእናት ከአባት ለምንወለደው ለልደት ሥጋ ዳግም ልደት ቢባልም አንድ ጊዜ ብቻ የሚፈጽም ሁለተኛ የማይደግም ምሥጢር ነው።

ክርስትና በተሰበከበት በመጀመሪያው ክፍለ ዘመን የነበሩት ክርስቲያኖች ሥርዓት ቢያፋልሱና እንደገና እንጠመቅ ቢሉ ቅዱስ ጳውሎስ «መሠረትን ደግመን አንመሥርት፤ እርሱም ስለጥምቀትና እጆችንም ስለመጫን ነው»። ነገር ግን ጥምቀትን ከተቀበሉ በኋላ ከሰማይ የሚሰጥ ጸጋውን ከቀመሱ በኋላ በመንፈስ ቅዱስም አንድ ከሆኑ በኋላ አይቻልም» ማለቱ የሚታመን ነው። ዕብ ፮ ፩-፬ ። ስለዚህ የዚህን ንባብ ከትርጓሜው ኃይለ ቃሉን ከምሥጢሩ ጋር አመሳጥራ የምታውቀውና ከሥራም ላይ ያዋለችው ስለሆነች የኢትዮጵያ ቤተክርስቲያን በየዓመቱ ጥምቀትን ለማደስ ወደወንዝ አትወርድም። ኃጢአት በሚሠረደበት በአንዲት ጥምቀት እናምናለን እናሳምናለን። ይህ የሃይማኖታችን መሠረት ነውና። ርግጥ ነው አምነው ተጠምቀው በክርስትና ጸንተው ከኖሩ በኋላ በኃጢአት የሚሰነካከሉትን ተነሳሪያን ለንስሐ የሚያበቃ ሥራ እንዲሠሩ ታደርጋለች። ይኸውም በዓመት አንድ ጊዜ የጥምቀት ዕለት ብቻ ሳይሆን የዕለት ተግባር አድርጋ የያዘችው የዘወትር ሥራዋ ነውና። ምእመናን ሁሉ በምክረ ካሁን በፈቃድ ካሆን እንዲኖሩ ታደርጋለች።

ከኢትዮጵያ ውጭ ሌሎች አገሮች ብሔር አቀፍ አድርገው የሚያከብሯቸው ልዩ ልዩ በዓላት አሏቸው። እነዚህም ወራትን ተከትለው የሚከበሩ ናቸው። የልምላሜው ወራት አልፎ የአበባው ወራት ሲተካ የአበባ በዓል የሚከበርበት አገር አለ። የእግዚአብሔርን ከሀሊነትና ቸርነት ለመግለጽ (ታንክስ ጊቪንግ ደይ) የምስጋና ማቅረቢያ ቀን ተብሎ መንፈሳዊ በዓል የሚከበርባቸው አገሮች ም እሉ። የእግዚአብሔር የበሽር ልጅ የተባሉ እስራኤል መከሩን ማጨድ ከጀመሩበት ቀን ጀምረው ሰባት ሱባኤ ቄጥረው በዓለ ሰዊትን ሲያከብሩ በእግዚአብሔር ፊት ፍጹም ደስታቸውን ይገልጹ ነበር።

በአገራችንም የአበባውና የፍሬው በዓል በመስከረም በጥቅምት ወራቶች ሲታሰብ ከመኖሩም ሌላ የጥምቀትን በዓል ወይም ክብረ ቅዱሳንን ምክንያት በማድረግ በዚህ በጥር ወር ሰው ሁሉ እንደየአቅሙ ከፍ ያለ ዝግጅት ያደርጋል። የክብረ የሚወጣው የማረ ልብስ የሚለበሰው በዚህ ጊዜ በመሆኑ «ለጥምቀት ያልሆነ ቀሚስ ይበጣጠስ» እየተባለ ይነገራል። በዚህ መልክ የሚከበረው ብሔራዊ የጥምቀት በዓል ጥንቱ ወይም መሠረቱ መንፈሳዊ ቢሆንም፤ በተጨማሪም ወራቱ የመካተቻ ወራት ነው። ዓመት ሁሉ የተደከመ በት እህሉ የሚሰበሰበው፤ መከሩ የሚከተተው በአብዛኞቹ ክፍላተ ሀገር በዚህ በጥምቀት ወራት ሲሆን የወደፊቱ የእርሻው ጊዜም ወቅቱ ወራቱ ገና ስላልደረሰ ሠራተኛው ነጻ ይሆናል። አዎን! «የሚያዋቅድ ደመወዙን ይቀበላል» የሚዘራና የሚያዋቅድም አብረው

ደስ እንዲላቸው የዘላለም የሕይወት ፍሬን ይሰበሰባሉ» የሚለው የክርስቶስ ትምህርት ሰም ለበስ ሆኖ የቀረበው ይህን የመሰለውን የሰው አጅግግባር ሲገልጽ ነው ።

ሽቢሮው የሚሠራው የመንግሥት ሠራተኛ ሕጋዊ የዓመት ፈቃዱን ባሻው በፈለገው ጊዜ ወስዶ ለተወሰነ ጊዜ እንዲያርፍ ሕግ ይፈቅድለታል ። አራሹ ገበሬ ታታሪው ባላ ገር ግን የዓመት ዕረፍት የሚያገኘው ባሕልንና እምነትን ተደግፈው በሚመጡ ወራ ቶች ነው ። ስለህ ይህ የጥምቀት ወራት ሰው ሁሉ አንድ ሆኖ ለእግዚአብሔር ምሥ ጋና ያሚያቀርብበት አንድ ሆኖ ደስታውን የሚገልጽበት ወራት ነው ።

በርግጥ በደመቀ ሁኔታ በየዓመቱ የሚከበረው የጥምቀት በዓል እምነትን የተከተለ፣ ታሪክን የተመረጠ ነው ። የሐንስ መጥምቅ ሥራ የጀመረ በየርዳኖስ ወንዝ አካባቢ እንደነበረ ይታመናል ። የዮሐንስም ሥራ ሕዝቡን ለገሰሐ ማዘጋጀትና የተዘጋጀውንም ሕዝብ የገሰሐን ጥምቀት ማጥመቅ ነበረ ። በዚህ መሠረትም ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ እንደነገ ሊጠመቅ ከዋዜማው ጀምሮ ሕዝቡ በብዛት ተሰብስቧል ። የከተራው በዓል መነሻ ይህ ነው ። ስለዚህ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ወግ፣ ታሪክ በመጠበቅ ከከተራ ጀምሮ ወደወንዝ በመውረድ የጥምቀትን በዓል መታሰቢያ በየዓመቱ ታከብራለች ።

በሌላም በኩል ይህ የጥምቀት ወራት ኤጲፋኒ ወይም አስተርእዮ የሚል ስያሜ ሲኖ ረው ትርጓሜውም መገለጫ ማለት ነው። የሰው ፍቅር አገብሮት ራሱን ዝቅ አድርጎ የተ ገለጠ ክርስቶስ የባሕርይ ልጅነቱን የገለጠበት ወራት ነውና ። ወንጌላውያን የልደቱን ወግ ታሪክ በተለያየ አቀራረብ እንደገለጹ ይታወሳል ። ወንጌላዊው ሉቃስ ሕገ እግዚአ ብሔርንና ሕገ ስብእን ሲፈጽም አደገ በማለት ሲያብራራ በስምንት ቀን ተገዘረ ። በአ ርባ ቀን ዕጉሰ ርግብ ዘውገ ማዕነቅ ይዞ ቤተ መቅደስ ገባ ለዘመዶቹና ለእናቱ እየታዘዘ በጥበብ በጸጋ በሥጋ አደገ ማለቱ የሚታበል አይደለም ።

ሠላሳ ዓመት ሲሞላው ግን ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በየርዳኖስ ተገለጠ ። በዮ ሐንስ እጅ ተጠመቀ በዚህ ጊዜ ወልድ በክበብ ትሰብእት ማለት በአጭር ቁመት በጠ ባብ ደረት ሲገለጥ አብ በደመና ሆኖ የምወደው የምወልደው ይህ ልጄ ነው ብሎ ሲመ ሰክር መንፈስ ቅዱስም በርግብ አምላል ወርዶ በራሱ ላይ ሲቀመጥበት የሥላሴ ሶስትነ ታቸው ታወቀ ተረዳ ። ይህ ሁሉ ሲፈጸም አይቶ የሐንስ መጥምቅ ሲመሰክር «እኔም አይ ቻለሁ ፣ እርሱም የእግዚአብሔር ልጅ እንደሆነ መስክራላለሁ» ብሎ በግልጥ ተናገረ ። ስለዚህ ቤተ ክርስቲያናችን የቅዱስ ወንጌልን ትምህርት ተከትላ (በሃይማኖተ ርዕይ የሃይማኖተ ሰሚዕን) ምሥጢር አስተካክላ የጥምቀትን ወራት ዘመነ አስተርእዮ ብላ ታከብራለች እንጂ ጥምቀትን በየዓመቱ አታድስም ።

አባ መዓዛ ቅዱሳን ገ/ ሕይወት ፤

የኢትዮጵያ ብዓለ ጥምቀት በውጭ ሀገር ተመልካቾች ዘንድ

አገራችን ኢትዮጵያና እርቶክሳዊት ቤተክርስቲያናችን በከፍተኛ ደረጃ የሚያ ከብረቸው ወይም በዓላት በርከት ያሉ ቢሆኑም ከነሱ ውስጥ ግን እጅግ ድምቀትና ውበት ያለው በዓላችን በርእሱ የተጠቀሰው በዓለ ጥምቀት ነው። በብሔራዊ ልማዳችን የሕዝቡም አባባል «ለጥምቀት ያልሆነ ቀሚስ ይበጣጠስ» የሚል ነው ፤ ይህም ካሉት በዓላት ሆሎ ጥምቀት ከፍተኛ በዓል መሆኑን ሲያበስር በበዓልነቱ ብቻ ሳይሆን በፍሬ ነገሩም አንድነትና ሦስትነት የተገለጸው በጌታ ጥምቀት ስለሆነ እጅግ የጋለ መንፈሳዊ ስሜት ያለበት በዓል መሆኑ የሚታወስ ነው ። ሰው በእግዚአብሔር አብ ፤ በእግዚአብ ሔር ወልድ ፤ በእግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ ፤ ስም ካልተጠመቀ የቤተ ክርስቲያን አባል ለመሆን አይችልም ። ምሥጢራተ ቤተ ክርስቲያንን ለመካፈል የግድ ጥምቀት ያስፈልጋል ።

በዓለም ያሉ ክርስቲያናች በአንዳንድ መሠረተ ሀሳብ ቢለያዩም በጥምቀት ግን አንድ ናቸው ሁሉም «ጥምቀት አንዲት» እንደሆነች ይመሰክራሉ መመሪያቸውም ሀዋርያው ቅ/ጳውሎስ ለኤፌሶን ሰዎች በጻፈው በም-፩ በቁ ፩-፮ ያለው «በመጠራታችሁ በአንድ ተስፋ እንደተጠራችሁ አንድ አካልና አንድ መንፈስ አለ ፤ አንድ ጌታ ፤ አንድ ሃይማኖት ፤ አንዲት ጥምቀት ከሁሉ በላይ የሚሆን በሁሉም የሚሠራ ፤ በሁሉም የሚ ኖር ፤ አንድ አምላክ የሁሉም አባት አለ » ብሎ የተናገረው ነው ።

በዚህ አኳኋን አንድ ጊዜ የተጠመቁት ጥምቀት በምንም ምክንያት አይመለስም አይከለስም ፤ ጥምቀት የማያረጅ የማያፈጅ በዘመን ብዛት የማይለወጥ ነው ፤ ምክንያ ቱም ጥምቀት የሚፈጸመው በአብ ፤ በወልድ ፤ በመንፈስ ቅዱስ ስም ነውና ። እራሱ መድ ታኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በባሕረ የርዳኖስ በእድ የሐንስ ተጠምቆ የባሕርይ ልጅ ነቱን በአብና በመንፈስ ቅዱስ አስመስክሮ ፤ ሰማያዊ ተልእኮውን ከፈጸመ በኋላ ወደ ሰማይ በሚያርግበት ጊዜ የተናገረው አምላካዊ ቃል «እንግዲህ ሂዱና አሕዛብን ሁሉ አስተምሩ ፤ አጥምቁአቸው በአብና በወልድ በመንፈስ ቅዱስ ስም» የሚል ነው ። (ማቴ ፳፰-፲፱)

የኢትዮጵያ በዓለ ጥምቀት በውጭ አገር ተመልካቾች ዘንድ ወደሚለው ርዕስ ነገር ስንገባ አሁንም የጥምቀትን አለመመለስና አለመከለስ ፤ አለማርጀትና አለማፍጀት ማወቅ ግድ ይሆንብናል ። ይህም ከላይ የተጠቀሰው የቅ/ጳውሎስ ቃል ሲሆን ፤ በተጨ ማሪም በሁሉተኛው የዓለም አብያተ ክርስቲያናት ጉባኤ በ፫፻፹፩ ዓ/ም አቡሊናርዮስንና መቅዶንዮስን ለማውገዝ የተሰበሰቡ ፤ ፩፻፶ የሚሆኑ ሊቃውንት የወሰኑትን ፤ እኛም በዘወትር ጸሎታችን የምናምነውን «ወነአምን በአሐቲ ጥምቀት ለሥርዐተ ኃጢአት ለኃጢአት ስርዐት በአንዲት ጥምቀት እናምናለን» የሚለውን የሃይማኖት ጸሎት ነው።።»

ነገር ግን የሚያሳዝን ነገር ቢኖር የእኛን መመሪያ የላወቁ ፤ የቤተ ክርስቲያናችንን ሥነ ሥርዓት ያልጠነቀቁ የውጭ አገር ሰዎች (አገር-ጎብኝዎች) ስለ በዓለ ጥምቀት ያለ ውን አከባባር ቢያደንቁም ሁኔታው ስለማይገባቸው «ኢትዮጵያውያን በየዓመቱ ይጠመ ቃሉ ጥምቀትን ይመልሳሉ ይከልሳሉ እንደገና ይጠመቃሉ» ብለው የጻፉ አሉ ፤ ሆኖም ለዚህ ማስተባበያ የሰጠ ኢትዮጵያዊ ሊቅ እስካሁን ያለ አይመስለኝም ። የውጭ አገር ሊቃውንት ግን እርስ በርሳቸው ተመላልሰውበታል ብቂ መረጃም አቅርበዋል ።

እንግዲህ ወደእነሱ አስተያየት እንመለስ ፤ አሁን ገና የተነሣሁበትን መሠረተ ጥያቄ ለማቅረብ ከምፈልግበት ክፍል የደረሰኩ ይመስለኛል ። የሮማ ካቶሊክ ቤተ ክር

በቴያን መልዕክተኞች ወደአገራችን ከገደባችው ምዕት ዓመት ጀምረው በገቡም የካቶ
ሊኮች በብዛት መግባት እጅግ ኅልቶ የሚታወቀው በገገኛው ክፍለ ዘመን ነው። በዚህም
ጊዜ የፖርቱጋል ካቶሊኮች እድራሳው የገባላት ገብተዋል። በከርሶም ውስጥ በታሪክ
ጸሐፊነቱ የታወቀው፣ ኢትዮጵያን በውጭ ዓለም ጋራ ለመጀመሪያ ጊዜ በሥነ ጽሑፍ
ያስተዋወቀው፣ ጳጳርስ አልባሪስ ነበር። ይህ ሰው በጃኒዩሪ 9/ም ገደማ ወደ ኢትዮ
ጵያ መጥቶ ለኢትዮጵያ ጉጉሥ ለአጼ ልብነ ድንግል ባለሟል ሆኖ ሲኖር፣ የኢትዮጵያን
ታሪክ መጻፍ ጀመረ። ሆኖም በየመቱ ስለምናከብረው በዓለ ጥምቀት ሲኖር «በኢት
ዮጵያ ጥምቀት ይመሰሰል ይሰሰል» አለ ለሁኔታው ሕታታ በመስጠት እንዲህ ይላል
«የኢትዮጵያ ካህናት በጥምቀት ዋዜማ (ከተራ) በብዛት ተሰብስበው መላ ሌሊቱን ስብ
ሐተ እግዚአብሔር ሲያደርሱ በጥምቀት ባሕሩ ዙሪያ አደሩ። ጉጉሥም ከገግሥቲቱ
ጋራ በመንገድ ሌሊት ወደ ባሕረ ጥምቀቱ በሰልፍ መጣ። ሲቀ ጳጳሱ አባ ማርቆስም
አጠመቃቸው ያን—ጊዜም የጉጉሥ መምህር የሆነው ታላቅ አዛውንት ወደባሕረ ጥም
ቀቱ ገብቶ እስከ አንገቱ ተነከረ፣ ቁሱም ወደእርሱ ዘንድ ሂዶ «በአብ በወልድና በመ
ንፈስ ቅዱስ ስም አጠምቅህለሁ» እያለ በራሱ ሳይሆን ጊዜ ውህ አፈሰሰበት። በጥም
ቀት ባሕሩ ዙሪያ የነበሩት ሁሉ ሰቱም ወንድም፣ ትንቹም ትልቁም ካንገታቸው በላይ
በውሀ ተጠመቁ ይላል። ሌላው ታሪክ ጸሐፊ አልፎንስ ሚንዴዝ «በዚህ ዓይነት መላው
የሮማን ካቶሊክ እምነት የተቀበሉ ኢትዮጵያውያን ሁሉ ይጠመቁ ነበር። ሁለተኛ አን
ጠመቅም ያሉ ካቶሊኮች ግን ከኢትዮጵያ ተባረሩ» ይላል። ሆኖም የእነሱን ከንቱ አጻጻፍ
በማፍረስ በዘመኑ የነበረው፣ በኢትዮጵያ ጥናቱ የዓለም ሊቃውንት ያደነቁት፣ ጀርመ
ናዊው ኢዮብ ልዩልፍ ግን ስለ ኢትዮጵያ በዓለ ጥምቀት አከባባር ሲጽፍ «... ኢትዮ
ጵያውያን ፈጽሞ ጥምቀትን አይመልሱም አይከልሱም ለሁለተኛ ጊዜ አይጠመቁም
ነገር ግን የክርስቶስን ጥምቀት በማስታወስ በዓለ ጥምቀትን በየዓመቱ ከፍ ባለ ሥነ
ሥርዓት ያከብራሉ» ብሎአል ይህንንም አስተያየት «የኢትዮጵያ መንፈሳዊ አገልግሎት»
በሚለው መጽሐፍ የጻፈው ሩሲያዊው ኤጲስ ቆጶስ ጳጳርጌ ሉስፔን እስኪ ነው።
ሌላው አራት ጊዜ ወደኢትዮጵያ የተመላለሰው ለመጀመሪያ ጊዜ በገጃገጃ 9/ም
ወደ አገራችን የመጣው ሩሲያዊው የጦር መኮንን እስክንድር ከሳቤሪቢች ቡላቶቪች
ጥምቀት በኢትዮጵያ የማይመለስ የማይከለስ አንድ ጊዜ ብቻ የሚፈጸም ምስጢረ ቤተ
ክርስቲያን እንደሆነ ሲገልጽ እንዲህ ይላል «ጥቂቶቹ የውጭ አገር ጸሐፊዎች ኢትዮ
ጵያውያን በየዓመቱ እንደሚጠመቁ ይናገራሉ፤ ይኸውም ቀን በዓለ ጥምቀት የሚከበር
በት ነው። ሆኖም ይህ አነጋገራቸው ፍጹም ስህተት የመላበት ነው፤ በሃይማኖት
ጸሎታቸውና በምዕላቸው ተለይቶ የተደነገገው ጥምቀት ክርስትና የሚፈጸመው አንድ
ጊዜ ብቻ ነው። ሆኖም ኢትዮጵያውያን በየዓመቱ ይጠመቃሉ (ክርስትና ይነሳሉ) የሚለው
ስህተት የመጣው የውጭ ሀገር ተመልካቾች የሆኑት ታሪክ ጸሐፊዎች በተቀደሰው
በየርዳኖስ ውሀ ምሳሌ የተባረከውን ውሀ ኢትዮጵያውያን ቀላውስት ሕዝቡን ሲረጩ፤
ሕዝቡም በባሕረ ጥምቀቱ ሲዋኝ ስላዩ—ነው። ለምሳሌ እኛ ሩሲያውያን አንድ ልማድ
አለን በየርዳኖስ ውሀ ምሳሌ የተቀደሰውን ውሀ እንረጫለን፤ የቻለም በየርዳኖስ ውሀ
ይጠመቃል (ይዋኛል) እኔ እራሴ ምስክር ነኝ ኢትዮጵያ በነበርኩበት ጊዜ በዓለ ጥምቀ
ትን አብራ እከብራለሁ ኢትዮጵያዊው ቁስ ሦስት ጊዜ ውሀውን በራሴ ላይ አፈሰሰብኝ
ሥርዓተ ጥምቀት (ክርስትና) ተፈጸመለት ብሎ ያሰበ ማንም ኢትዮጵያዊ አልነበረም»
በማለት በኢትዮጵያ ጥምቀት የማይመለስ የማይከለስ መሆኑን «ከእንጦጦ እስከ ባሮ
ወንዝ» በሚለው መጽሐፍ ከላይ የተጠቀሰውን እውነተኛ ማስረጃ ጽፎት ይገኛል።
ይህ ሩሲያዊ የጦር መኮንን ከንጉሥ ወልደ ጊዮርጊስ ጋር ሆኖ በደቡብ ኢትዮ
ጵያ እስከ ኬንያ ወሰን እስከ ሩድፊፍ ሃይቅ ድረስ ተጉዞአል። በአገራችን ያየውንና
የሰማውን ሁሉ «ከዳግማዊ ምኒልክ ወታደሮች ጋር» በሚል አርእስት ያልጻፈው አል
ነበረም

የመጀመሪያው ተአምር በሠርግ ቤት

bēn መከብብ አጥፊው

«ቤተ ሰብ አንድ ትንሽ መንግሥት ነው። በዓለም የታወቀ ምንም ዓይነት ታላቅ
መንግሥት ይኑር ያ መንግሥት ያብዙ ቤተሰብ ድምር ነው» የአብዛኛው ቤተሰብ መሠ
ረቱ ጋብቻ መሆኑ የማያከራክር ሐቅ ነው።

ማናቸውም መንግሥት የሚመራበት የራሱ ሕግና ሥርዓት እንደሚያስፈልገው
በሕጋዊ ጋብቻ የሚመሠረት ቤተሰብም እንደዚህ የራሱ አቋም የሚታወቅበት መለኮ
ታዊ ሕግና ሥርዓት አለው። ይህም ሕግ ከመጀመሪያው ሰው ፍጥረት ጀምሮ የዘመናት
እርዝመት ሳይሸረው ቀዋሚ ሆኖ የነበረና ያለ የሚኖርም ነው። ለዚህም ማስረጃ «ሰው
ብቻውን ይሆን ዘንድ አይገባም የምትረዳው የኑሮ ጓደኛ እንፍጠርለት። - - - ሰው አባ
ቱንና እናቱን ይተዋል፤ ሚስቱንም ይከተላል፤ ሁለቱም አንድ አካል ይሆናሉ። እግዚ
አብሔር አንድ ያደረገውን ሰው ሊለየው አይገባም» የተሰኙትን ቅዱሳት ቃላት መመ
ልከቱ ይበቃል።

በሌላም በኩል ለሰው ልጆች ሁሉ ደህንነት ሕይወቱን መሥዋዕት ለማድረግ ወደ
ዚህ ዓለም የመጣው ክርስቶስ የመጀመሪያው ተአምር በሠርግ ቤት ማድረጉ የጋብቻን
ቅዱስነት በግልጽ የሚመሰክር ነው። አወ በገሊላ አውራጃ ቃና ተብላ ባምትጠራው
ቀበሌ ሠርግ ነበር። በዚያም በሠርግ ቤት ለመገኘት ክርስቶስ ከእናቱ ቅድስት ድንግል
ማርያምና ከደቀ መዛሙርቱ ጋር ተጠርቶ ነበር።

ታዲያ በዚያ ሠርግ ቤት የተደቀነው አጋጣሚ ችግር ለተጋባዦች የተዘጋጀው
የወይን ጠጅ በደንገት ማልቁ ነበር። ይህን ችግር ለማስወገድ በእመቤታችን ቅ/ ድን
ግል ማርያም ጥያቄ መሠረት ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ስድስት የደንጊያ
ጋኖች ብውሃ እንዲሞሉ አዘዘ። ይህንም ውሀ ወደወይን ጠጅ እንዲለወጥ አደረገው።
ይህም የተአምራቱ ሁሉ መጀመሪያው ክፍል እንደ ነበር ወንጌላዊው ዮሐንስ ጽፎአል።
(ዮሐ : ፪ : ፩—፲፩)

ከዚህም የምንማረው ብዙ ቁም ነገር አለ። በመጀመሪያ ዕድለኛው ሙሽራ (ዶኪ
ማስ) ይህን አጋጣሚ ለማግኘት የበቃው እንዴት ነው? ብለን እንጠይቅ። መልሱም
በአጭሩ ክርስቶስን ወደ ሠርጉ ቤት በመጥራቱ መሆኑን እንገነዘባለን። እንግዲያውስ
ለማናቸውም የጋብቻ መሥራች የሚያስፈልገው ዋና ነገር ለሠርግ ድግስ ብዙ ሀብት በማ
ባከንና የዕድምተኞችን ብዛት ከፍ በማድረግ ተከታዮችን ከማግበስበሱ ላይ አይደለም።
በዚያ ሠርግ ቤት ከተጠሩት ዕድምተኞች ጋር ክርስቶስ እንዲኖርበት ያስፈልጋል ማለ
ትም የክርስቶስን ቅዱስ ስም በጸሎት መጥራት ያስፈልጋል። ይህም ከሆነ በቃና ዘገሊ
ላው ሠርግ ቤት ውሀው ወደ ወይን ጠጅነት ከተለወጠበት ተአምር የበለጠ ድንቅ ነገ
ርን ሁሉ በተለያየ ሁኔታ ማየት ይቻላል።

ክርስቶስ ውሀውን ወደ ወይን ጠጅነት መለወጥ ብቻ ሳይሆን የሰዎችንም ሕይወት
የመለወጥ ኃይልና ሥልጣን አለው። በርሱ ስም የተመሠረተም ጋብቻ አዲስ ፍቅርና
ሰላም የሠራነበት በበረከትም የተሞላ ይሆናል። እንግዲያውስ የሠርግኞችና የዕድምተ
ኞች ብዛት የሚያስከትለው ነገር ቢኖር ኪሣራ ብቻ መሆኑ ታውቆ ኪሣራን በበረከት

ለመተካት የክርስቶስን ቅዱስ ስም በጸሎት መጥራት የክርስቲያን ሁሉ ተቀዳሚ ዓላማ መሆኑ መታወቅ አለበት ። በየዓመቱ ይህን የክርስቶስ ተአምር ለመመሪያ ጊዜ የታየበትን የቃና ዘገለላ ሠርግ ቤት ታሪክ በማስታወስ በዓሉን የምናከብርበትም ዋናው ምክንያት ይኸው ነው ።

ነገር ግን የአንዳንድ ሰዎች አስተሳሰብ ከዚህ የተለየ መሠረተ ቢስ ዝንባሌ አለው። ይኸውም ክርስቶስ ውህወን ወደ ወይን ጠጅ መለወጡ መጠጥ ለሰው ልጅ ሕይወት አስፈላጊ መሆኑን ይገልጻል። በማለት ተሳሳተው ለማሳሳት ይሞክራሉ ። ይህም ሊበሉት የፈለጉትን አምራ ጅግራ ነው ይሉታል እንደሚባለው መሆኑ ነው ። እንግዲያውስ «መንፈስ ይምላባችሁ እንጂ በወይን ጠጅ አትሰክሩ» የሚለውን ቅዱስ ትእዛዝ ማስታወስ ይገባል ።

ለላው አሳዛኝ ነገር መላው ኅብረተሰባችን ስለጋብቻ አፈጻጸም ባለው የተለያዩ አቅዋም ዘላቂነት የሌለውን ጊዜያዊ ደስታ ለመሸመት ሲባል የማይታወቅ ጥሎሽ ብዛት የድግሱ ጋጋታ (ወዘተ) በምጣኔ ሀብት በኩል የብዙዎችን ግለሰቦች የኑሮ አቋም ከማቃወስ ደረጃ ደርሶአል ። ይህንም ሁሉ በልዩ ልዩ ባህላዊ ተጽዕኖ ለይሉኝታ ጭምር የሚፈጽም እንጂ በአምላካዊ ትእዛዝ የተመሠረተ አለመሆኑ መታወቅ አለበት ።

ለዚህም በአንድ ወጣት ላይ የደረሰውን አንድ አጭር ታሪክ ማስታወስ ይበቃል ። ይኸውም የኑሮ ጓደኛ ለማግኘት ፈልጎ የጥሎሽና የድግሱ ወጭ ግራ አጋብቶት ችግሩን ለአንድ አዛውንት ያዋያቸዋል ። አዛውንቱም የችግሩን ብዛት ከተመለከቱ በኋላ «ምን አለው ብለህ ነው? ለሠርጉ ድግስ በቀላሉ ሁለት ሠንጋ ብትገዛ አንዱ ለወጥ አንዱ ለቁርጥ ይበቃል» አሉት ይባላል ። እንዲህ ዓይነቱ ምክር አዲስ ኑሮ መሥራችን ያጽናናል ከተባለ አንባቢው ይፍረደው በበኩሌ ግን የብዙ ሕዝብ ቤተሰባዊ አቋም ቀርጾ ሲገጥም የቻለ በዚህ ዓይነቱ የግብዣ ምክር መሆኑ ይታያል ። ይህም በፍጥነት መታረም ያለበት ሥርዓት ነው ። የቤተ ሰባዊ አቋም በኢኮኖሚ መቃወስ ከግለሰብ ደረጃ አልፎ መንግሥታዊ አቋምንም የሚነካ ሊሆን ይችላልና ነው ። አሁንም እንኳ ለመንግሥት ራስ ምታት ሆኖ የሚገኘው ዝመት አዳሪነት ራሱ የዚህ የጋብቻ ቀውስ ውጤት መሆኑ አያከራክርም እያንዳንዱ ቤተ ሰብ ለድንቁርና ለበሽታና ለኑሮ ችግር መጋለጡ በሚጀምርበት ጊዜ ኅብረተሰብ የሚያጥለቀልቅ ይሆናል ። ይህ ሲሆን ደስ የሚላቸው ወገኖች ቢኖር «የጩው ገደል ሲኖድ ሞኝ ይስቃል ብልህ ያለቅሳል» እንዲሉ የዕለቱን እንጂ የዘለቁታውን ኑሮ አርቆ መመልከት የሳይላቸው ናቸው ። ለዚህም ሁሉ ሌላ መፍትሔ (አማራጭ) የለውም ። በየአንዳንዱ ግለሰብ ላይ የወደቀውን ችግር መፍታት የሚችል በቅዱስ ጋብቻ የተመሠረተ የጋራ ጥረት ካለፈው ታሪክ መማር ይቻላል ። ከዚህም ሁሉ ጋር የክርስቶስ ጸጋና በረከት አስፈላጊ ነው ።

እርሱ በበረከት ላይ በረከትን የሚሰጥ የፍቅርና የሰላም ባለቤት ነውና ስለቅዱስ ጋብቻ ሰፊ ያለውን መንፈሳዊ ትምህርት አዘል መልእክት በሚከተለው ዝግጅት መመልከት ይቻላል ።

ዘገና መጠቀሚያ የተሻሻለ ተገቢ ተፈጻሚ ሆኖ ችግሩን የህልብ ጭንቀት ማቆም ። መንፈሳዊ ደስታ በቅዱስ ጋብቻ

ጋብቻ ለሰው ልጅ የመጀመሪያውም የመጨረሻውም ፍጹም ደስታ ነው ። ጋብቻም ሰው ሠራሽ ተለዋጭ ፍልስፍና ያይደለ እግዚአብሔር የአዘዘው ትእዛዝ (ሐግ) በመሆኑ ቤተክርስቲያንም ከምሥጢራት ቤተ ክርስቲያን አንደኛው ክፍል በተቀደሰ የተከለለ ጋብቻ የሚፈጽመው መሆኑን መዝገብ ተከታዮቹ እንዲጠቀሙበት አድርጎ ለች ። ይህም ሥጢር ድንቅ ነው ይህንንም ለክርስቶስና ለቤተ ክርስቲያን ምሳሌ አድርጎ እናገራለሁ ። ይህች ጋብቻ በሐግ የከበረች ናትና ኤፌ ጌ ጭፀ የሕይወታችን መሪ ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስም በዚህ ዓለም እየተዘዋወረ ሲያስታምር ጋብቻ ቅዱስና አስፈላጊ መሆኑን በቃላት ብቻ ሳይሆን በግብር ክቡርነቱን በማረጋገጥ ሠርግ ቤት እንደተጠራ ጥሪውን አክብሮ እንደሚደና ከብሩን እንደገለጠ የመጀመሪያውን መክሰት ተአምራት በዚያው ሠርግ ቤት እንደፈጸመ ተጽፎል ፤ የሐ ፀ ፩—፲፫ በሌላ በኩል ደግሞ የየሐንስ ደቀ መዛሙርት ወደ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ቀርበው የእነሱን ጽድቅ በመግለጽ እኛ ፈሪሳውያን ብዙ እንደማለን ደቀመዛሙርትህ ለምን አይጸሙም ብለው ለጠየቁት ሲመልስ ሚዜዎች ከሙሽሪው ጋር እያሉ መጸም የማይገባ መሆኑን በመግለጽ የጋብቻን ክቡርነት በምሳሌ አስረድቷል ማቴ ፱ ፤ ፲፬—፲፯ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ እራሱን ለሰው ልጆች መሥዋዕት አድርጎ ሲሰጥ ንጉሥ ለሠርግ እንደ አዘጋጀው ፊሪዳ በምሳሌነት እንደ ቀረበና ዳግመኛ በዓለም ላይ ሊፈረድ በክብር በግርግ መለኮት አመጣጡን ሙሽሪውን በሚጠብቁ ደናግል ጠባባት በማገናዘብ ሙሽሪው ፤ እራሱ ደናግል ጠባባት መንግሥተ ሰማይ መሆኑን የጋብቻን ክቡርነት በተጨባጭ ጉልህ በሆነ ማስረጃ በምሳሌና ያለ ምሳሌ የተገለጸው በቂ ማስረጃ ነው ። ማቴ ፳፱ ፩—፲፬ ፤ ፳፭ ፩—፲፬ ፤

ጋብቻ ለምን አስፈለገ ፤ ሀ/ ጋብቻ የአስፈለገው አዳምና ሌዎን ከመበደላቸው አስቀድሞ ፤ ሰው ብቻውን ሊኖር አግባብ አይደለም የምትረዳው ሴት እንፍጠርለት ተብሎ ከልዑል እግዚአብሔር ዘንድ የታዘዘ በመሆኑ ፤ በጋብቻ የተሳሰሩት ሁለቱ ባልና ሚስት አንዱ ቢደክም አንዱ ሊያጽናና ፤ አንዱ ቢያዝን ቢተክዝ ፤ ቢታመም የማይችለው ችግር ቢገጥመው አንዱ ሊያጽናናው ሊያስታምመው የችግሩ ተካፋይ ለመሆንና ተረዳድተው ለመኖር ፤ ለ/ ሰው በጥንተ ተፈጥሮ ከማንኛውም ፍጥረት የላቀ በአእምሮ የመጠቀ የእግዚአብሔር መልክ የተሳለበት ሲሆን እንደ ሌሎች እንስሳትና አራዊት በየተገኘበት የዝመት ተግባር እንዳይፈጽም ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ መጋባት በሁሉ ዘንድ ክቡር ፤ መኝታውም ንጹሕ ነው ፤ ዕብ ፲፫—፱—፳ በአለው ቃል መሠረት ባል በሚስቱ ሚስት በባሏ ጸንተው ተወስነው እንዲኖሩ ፤ ሐ/ሚስትህ በቤትህ እልፍኝ ውስጥ እንደሚያፈራ ወይን ናት ፤ ልጆችህ በማዕድህ ዙሪያ እንደ ወይራ ቡቃያ ናቸው እነሆ እግዚአብሔርን የሚፈራ ሰው እንዲህ ይባረካል «መዝ ፻፳፯—፻፳፰ ፤ ፫—፭ በረከት ሥጋ በረከት ነፍስ ለማግኘት «ብዙ ተባዙ ምድርንም ምሉ» ያለውን በመፈጸም ለሀገርና ለወገን የሚጠቅሙ የተባረኩ የተቀደሱ በልዑል እግዚአብሔር ሕግና ትእዛዝ የሚሄዱ ህጻናትን ለመተካት ወይም እንዲወለዱ ለማድረግ ነው ።

ሁለቱ የሚጋቡ ለመጋባት እቅድ ያዘጋጁ ወጣቶች ከመጋባታቸው በፊት ዘላቂ ደስታን ለማግኘት ማድረግ የሚገባቸው ጥንቃቄ ፤ ፩ ሁለቱ ጸጋዎች በዚህች ጥላ ዓለም ለሚቆዩበት ጊዜ ለአዲሲቱ አያሩሳልም ሰማያዊት እንዲያበቃቸውና «የለጅ ምንም ማድረግ አይቻላችሁም» በአለው አምላካዊ ቃል መሠረት እሱም መሰሉን መሰሉን እንዲያጋጥሟቸው የዘለዓለም ደስታ እንዳይልያቸው እግዚአብሔርን በጸሎት መጠየቅ ምኞትን ሐሳብን መግለጽ ነው ። መዝ ፴፮ ፱—፺ ይህንንም የመጀመሪያው ሰው አዳም

የፈጸመው ስለሆነ አባታችን አዳም የፍጥረታት ሁሉ ገዥነት ሥልጣን በተሰጠው ጊዜ ፍጥረታትን በሙሉ በየነገሩ ሁለት ቅጣት ስድስት እስኪገዛው ድረስ ስም ስም እንዲያወጣላቸው ሲመጡ በማየት በቸፍ በመሆኑ ጓደኛ የማግኘት ፍላጎት ተፈጠረበት ማለት ማለት ፈለገ እግዚአብሔርም እንደ ፍላጎቱ የአማረች ውብ ቆንጆ ማለት ሞሰሉን አዘጋጀለት ዘፍ ፪ ፳፩-፳፭ ።

፪- ወጣቷም ሆነች ወጣቱ ከተጋቡ በኋላ ልዩ ጸጸት እንዳያደርግቸው በመጀመሪያ መመራረቅ፣ መፈለግ፣ መተዋወቅ፣ መወሰንና ከዚያም ለእናት አባት ማሳወቅ የእነ ሱን ፈቃደኛ መሆን መጠበቅ ያስፈልጋል ። የይስሐቅና የርሳቃ እንዲሁም የያዕቆብ የራሕል የጋብቻ አፈጻጸም እንዲህ ነበርና ዘፍ ፳፬ ፩-፳፯ ፣ ፳፱ ፩-፴ ።

፫- ምንም እንኳን መልክ ውበት የጧት ጤዛ መሆኑን ብንገነዘብም ጤዛም ቢሆን እስከ አለበት ጊዜ ድረስ እንደ አለ ስለሚቆጠር ዐጣጥም ሆነች ወጣቱ (መልክ ፣ በዕ ድሜ ፣ በእውቀት ፣ የተቀራረቡና የተመሳሰሉ መሆን አለባቸው ከእሱ ዘንድ የሌለውን ከእሷ ዘንድ ከእሷ ዘንድ የሌለውን ከእሱ ዘንድ መፈለግ ከተጋቡ በኋላ ጸጸትን አሳድሮ ወይኔ እንዲህ የአለ እውቀት መልክ፣ ልጅነት እያለኝ ከዚህ አላዋቂ ፣ መልክ ጥፋ ፣ ሽማ ግሌ ወይም አርጊት ጋር መኖሪ በማለት እሷም ሆነች እሱ ወደ መሰላቸው በመሄድ «አታ መንዘር» ያለውን ሕግ በማፍረስ ዝሙት በመፈጸም ምድራዊውንና ሰማያዊውን ቤታ ቸውን ለማፍረስ ይገደዳሉ የእድሜውም ገደብ ወንድ ከ፲፰ ዓመት በላይ ሲሆን ሴቷ ደግሞ ከ፲፭ ዓመት በላይ መሆን አለባቸው በዚህ ክልል ዕድሜ ውስጥ የአሉ ሁለት ወጣቶች በውዴታ የሰጡት ቃላቸው የጸና ይሆናል ። ፍትሐ ነገሥት አንቀጽ ፫ ።

፬- የጋብቻ አፈጻጸም በወብት በንብረት ፣ በገንዘብ ተገዥነት እንዳይሆን ፣ ከሆነ ግን ግዕዛን እእምሮ የአለውን ሰው ማግባቱ ቀርቶ ግዕዛን እእምሮ የሌለውን ግዕዝ ነገር ማግባት ስለሆነ የዚህ ዓለም ሀብት አለ ሲሉ እንደ ጥላ ዐሐይን አይቶ ውልብ ብሎ ሲጠፋ ወይም እንደዳልነበረ ሲሆን ፣ መጀመሪያውንም የአገቡት ግዕዛን የሌለውን ሀብት ነበርና ወዲያው ይፋቱና ያንኑ የሚንገነዘቡለትን ገንዘብ ፍለጋ ውዳቂ እንዳይ ሲሰጥ በገቡ አንድ ቀን ደስታን ሳይዩ ወደ ጡብት ባይ እጃቸውን ተመልሰው ይሄዳሉ-ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ ለደቀ መዝሙሩ ጢሞቴዎስ የዚህን ዓለም ሀብት እንዳይመኝ ሲጽፍ ለት «ወደ ዓለም ምንም አላመጣንም እንዳችም ልንወስድ አይቻለንምና ምግብና ልብስ ከኖረን እርሱ ይበቃናል» ዳሩ ግን ባለጸገች ሊሆኑ የሚፈልጉ በጥፋትና በመፍረስ ስምችን በሚያሰጥም በሚያሰንፍና በሚጎዳም በብዙ ምኞት በፈተና በወጥመድ ይወድቃሉ ገንዘብ መውደድ የክፋት ሁሉ ሥር ነውና አንዳንዶች ይህንን ሲመኙ ከሃይማኖት ተሳስተው በብዙ ስቃይ እራሳቸውን ጎዱ ፪ኛ ጢሞ ፯ ፯-፲፩ ስለዚህ የሚጋቡ ወጣቶች በመንፈሳዊ ሕይወት አንድ መሆን በጠባይ መግባባት ነው እንጂ የሚያስፈልገው የዚህ ዓለም ሀብት እነርሱ ሠርተው የሚያገኙት ነው ።

፭- የሰው ዘመኑ እንደጥላ ነው እንደሚዳም አበባ ፈጥኖ ያብባል ፈጥኖም ይረግፋል ። እንደተባለው ሰው በዚህ ዓለም የሚኖረው እንደ ጥላና እንደ አበባ እንደ ጤዛም ነው አበባውም ጤዛውም ጥላውም እንደሚያልፍ እንደሚረግፍ የሰው ልጅ በዓለም ላይ ለተወሰነ ጊዜ ይኖራል ለባለተራ አስረክቦ ይሄዳል ይህ ያልገባቸው አንዳንድ ወጣቶች ዘለዓለም እንደነበሩ ሆነው መኖር የአለ እየመሰላቸው እራሳቸውን በራሳቸው በማታለል የማይተካው ሰውነታቸው ማለት ውበት ፣ ደም ግባት ጊዜ ውን እየቆጠረ ሥፍራውን እየለቀቀ ሲሄድ ቆይ ነገ ከዚያም መክራ በማለት የተፈላገነት ጊዜዋ ወይም ጊዜው ሲያከትም ፈላጊ በማጣት ዋግ እንደ መታው አበባ ያለ ፍሬ ከመቅረታቸው በላይ የፈለጉትን ሳይገኙ የዘለዓለም ጸጸት በማትረፍ የሚፈልግ ሁሉ አበባው ሳይረግፍ

ፍሬተካቶ በጭግባረ ሃይደ ብልጽጎ ክፍሪቲስ በሰማያዊ አዳራሽ ለሚገደርግለት የመልኩ ጥራት ግንጃ መሆኑ አለበት ከተፈላጊውና ወደ ስጦታ ያለው ጋብቻ ይህ ነውና ወጣቶችን መትጋትና መቅናት ያለባቸው ለዚህ ነው ።

፮- ሁለቱ ለመጋባት የወሰኑ ወጣቶች የተከለሉ ጋብቻ እስከ ተፈጸመበት ጊዜ ድረስ ንጽሕናቸውን ቅድስናቸውን በመጠበቅ ከሩካቤ ሥጋ ግንኙነት መከልከል ግዴታቸው ከመሆኑም በላይ ሁለቱም ክፍሎች የጋብቻቸው ዕለት የሚጠበቅባቸውን መረካከብ አለባቸው እሷም የእኔው ናት እሱም የእኔው ነው በማለት በቅድሚያ የሚፈጸመው ድርጊት የሰባራ ብርሱ ምሳሌነትን ያመለክታል ።

ጋብቻው በተከለል ከተፈጸመ በኋላ ከተፈጸመበት ቀን ጀምሮ አንድ አካል ናቸው እንጂ ሁለት አካል አይባሉም ። «ስለዚህ ሰው አባቱንና እናቱን ይተዋል በሚሰጡም ይጣበቃል ሁለቱም አንድ ሥጋ ይሆናሉ ዘፍ ፪፳፬ ማቴ ፲፱፭ ባልና ሚስት አንድ አካል ከሆኑበት ቀን ጀምሮ ሞት ከአልሆነ በቀር መለያየት አይፈቀድላቸውም «እግዚአብሔር አንድ የአደረገውን ሰው ሲለይ አይችልም ማር ፱-፱ እንዲሁም «ማንም የልጅ ነት ሚስቱን አይፍታ ትንቢተ ሚልክ ፪-፲፬-፲፯ ወንድ ለሚስቱ የሚገባትን ሁሉ መጠበቅ ማድረግ ይገባዋል ፤ ሴትም ለባሏ የሚገባውን ማድረግ ይገባታል ሴት ባሏ ያዘላትን ልትፈጽም እንጂ በባሏ ላይ የሌላ ትእዛዝ ፈጻሚ ልትሆን የወደደችውን ልታደርግ በራሷ ላይ ሥልጣን የላትም በእርሷ ላይ የሚያዘው ሥልጣን ያለው ባሏ ብቻ ነው እንዲሁም ወንድ በሚስቱ ላይ የሌላይቱ ታዛዥ ሊሆን የሌላይቱን ፈቃድ ሊፈጽም በራሱ ላይ የማዘዝ ሥልጣን የለውም በእሱ ላይ ሥልጣን ያላት የምታዘበት ሚስቱ ናት ፩ኛ ቆሮ ፯፩-፱ ሚስት የሥጋዊ ኔጥ ከማኔጥ ይልቅ ባሏን (መውደድ እግዚአብሔርንና ሰውን በሚገባ በማስደሰት በመንፈሳዊ ኃይል በመመራት ፈቃድ ነፍስን በመሥራት ብትኖር ከእግዚአብሔር ዘንድ የማያልፍ ዋጋ ይጠብቃታል ወንድም የዚህ ዓለም ሀብት ንብረትና ክብር ብቻ ፈላጊ ሳይሆን የልጅነት ሚስቱን ገደቅ እንደ አይኑ ብሌን በመጠበቅ በክርስቲያናዊ ሕይወት በጽናት ርስት መንግሥተ ሰማይን በማዘጋጀት ሲሆን ፣ በክርስቲያናዊ ሕይወት የቅዱስ ጋብቻ ወጤት ይህ ነው ።

አማረ ካላይ

የእግዚአብሔር መኖር በእግዚአብሔር ስም

ይታወቃል

ከተሰፋ ጥሩኑ

«ከዚህ በፊት የእግዚአብሔርን መኖር ይጠራጠሩ የነበሩት እንደ አዋቂዎች ይገመቱ የነበሩት ሰዎች ናቸው ። በእግዚአብሔር የምኑ የነበሩት ብዙ ዕውቀት ያልነበራቸው ተራ ሰዎች ነበሩ ፤ አሁን ጥልቅ ዕውቀት ያላቸው የእግዚአብሔርን መኖር ሲያረጋግጡ ፤ ጥልቅ ዕውቀት የሚያንሰቸው ደግሞ ፤ የእግዚአብሔርን መኖር መጠራጠር ጀምረዋል ።»

ይህንን የተናገረው ገት የተባለው የጀርመን ባለ ቅኔ ነው ። አሁን ባለንበት ዘመን ስለእግዚአብሔር መኖር የሚጠራጠሩት ለምርምር የሚያበቃ ዕውቀት የሌላቸው አንዳንድ ሰዎች ስና ናቸው ። የእግዚአብሔርን መኖር በቀላሉ ለማረጋገጥ ስለማይቻል እራስን በመጠየቅ መመራመር ያስፈልጋል ። የሰው ተፈጥሮ እራሱ የእግዚአብሔር ህልውና መግለጫ ነው ፤ ሰው በሚሠራው ሥራ የእግዚአብሔርን ህልውና ይገልጻል ። የታረዙትን ማልሰስ ፤ የተራቡትን ማብላት ፤ ከጭቆና ቀንበር ለመላቀቅ የሚታገሉትን መርዳት እግዚአብሔር የሚፈልጋቸው በጎ ሥራዎች ስለሆኑ የህልውናው መግለጫዎች ናቸው ፤ ምክንያቱም የመልካም ሥራዎች ሁሉ ምንጭ እራሱ እግዚአብሔር በመሆኑ ነው ።

የእግዚአብሔር መኖር የሚረጋገጠው በመመራመር ብቻ ሳይሆን በእምነትም ጭምር ነው ። መጽሐፍ ቅዱስ እንደሚነግረን «እምነት ተስፋ ስለምናደርገው ነገር የሚያረጋግጥና የማይታየውንም ነገር የሚያስረዳ ነው ።»

የሰው ልጅ ከብዙ ጊዜ ምርመራና ጥረት በኋላ ልዩ ልዩ አስደናቂ ሥራዎችን ሠርቷል ፤ በመሬት ላይ የሚሸከረከሩ መኪናዎችን፣ በሰማይ የሚበሩ አእርጥላኖችን፣ በባሕር ላይ የሚንሳፈሩ መርከቦችን እንዲሁም ልዩ ልዩ ጥበባትን በማስገኘቱ የሰው ልጅ አስደናቂ ሥራዎች መሥራቱን እንረዳለን ። ለአብዛኞቻችን ተአምር መስለው የሚታዩትን ሁሉ የሰው ልጅ ማስገኘቱ የእግዚአብሔርን ህልውና የሚገልጽ ነው ፤ እግዚአብሔር የጥበብ ሁሉ ምንጭ ስለሆነ ጥበባቱን ሁሉ ለሰው ልጆች አድጏቸዋል ። ስለዚህ በሰው ልጆች ጥበብ የእግዚአብሔር መኖር ይታወቃል ፤

የእግዚአብሔርን መኖር የሚጠራጠሩና ለሌላም የሚያስተምሩ ሁሉ በቂ ዕውቀት የሌላቸው ሰዎች ናቸው ። ፍራንሲስ ቤክን የተባለው የሃይማኖት መምህር «ጥቂት ፍልስፍና ሰውን ከክህደት ያደርሰዋል» ፤ ነገር ግን ጠለቅ ያለ ፍልስፍና ና እውቀት ወደእግዚአብሔር ያደርሰዋል ሲል ተናግሯል ።

እንደ እውነቱ ከሆነ ሰው እግዚአብሔር ፈጣሪውን ለማየት ከፈለገ አያጣውም፣ ግን አስቀድሞ መልካም ሥራ ሠርቶ መገኘት አለበት ። መልካም ሥራ ሠርቶ ከተገኘ ሰው እግዚአብሔርን በተለያዩ መንገዶች ሊያገኘው ይችላል ። ለምሳሌ የራዲዮ ድምፅና የነጎደግድ ድምፅ እንደምንሰማ ሁሉ እግዚአብሔርንም በሚያሰማን ድምፅ አማካይነት መኖሩን ለማረጋገጥ እንችላለን ።

እግዚአብሔርን በርቀቱ ማየት ግን እንደማይቻል ቅዱሳን ነቢያት በየጊዜው ተናግረዋል ። እራሱም እግዚአብሔር ሰዎች በርቀቱ ሊያዩት እንደማይቻላቸው ሲናገሩ

ነገር እንዲህ ብሏል ፤ «ደግሞ ሰው አይቶን አይደንም ፈታን ማያት አይቻልም ።» መሆኑም የእግዚአብሔርን መኖር ያወቀው በእሳት ነበልባል መልክና ባለማው ደምጽ ብቻ ነበር ፤ እንጂ በዓይኑ ሊያየው አልቻለም ።

እግዚአብሔር በይነገሳቸው ሥነ ሥርዓት እንስሳት ሰዎች ዕጽዋት በጠቅላላው በዓለም የሚገኙት ነገሮች ሁሉ መጀመሪያና መጨረሻ አላቸው ፤ ተወልደው አድገው ከጥቂት ጊዜ በኋላ አርጅተው እንዳልነበሩ ይሆናሉ ፤ እግዚአብሔር ግን መጀመሪያና መጨረሻ የሌለው ዘለዓለማዊ ነው ፤ በዘለዓለማዊነቱ ሕልውናውን ለንረዳ እንችላለን ። ቅዱስ ዳዊት የእግዚአብሔር መኖር የሚታወቀው በዘለዓለማዊነቱ መሆኑን ሲገልጽ እንዲህ ብሏል ፤ «ሁሉ ነገር እንደልብስ ያረጃል ፤ አንተ ግን መቸም መች ያው ነህ ፤ ዓመታቶችህም ከቶ አያልቁም ።»

እግዚአብሔርን በጥሞና የፈለገና መኖሩን ለማረጋገጥ የተመራመረ ሰው ሁሉ የሰው ልጆች ባስገኙት ጥበብ ፤ በመልካም ሥራቸው ፤ እንዲሁም በተፈጥሮ ሕግ ውስጥ ሊያየውና መኖሩን ሊያረጋግጥ ይችላል ፤ ዳሩ ግን እግዚአብሔርን እንደቁሳቁስ በሚያጎላ መነጽር አማካይነት ለማየት አይቻልም ፤ የሚያገውውን መነጽር ሰው እንዲፈለስና ጥበቡን የገለጸለትን ተመራምር የሚፈለግ ግን እግዚአብሔር መሆኑን ስለሚያረጋግጥ የእግዚአብሔርን መኖር ሲረዳ ይችላል ።

ግሥጢር ምሥጢር ግሥጢር

ምሥጢር የሚለው ቃል «ሚስቲክ» ከሚለው ግሪካዊ ቃል የተወረደ ነው። ግሥጢር የተባለው የተባባሰ የተቆለፈ ወይም የተሠወረ እንደሚለት ነው። በእኛም እመለካከት ግሥጢር ሲባል ለማንም የሚነገር ሳይሆን ከልብ ለሚያምኑትና ለሚወዱት ካደኛና ዘመድ የሚያካፍሉት ነው። ንስሐ ማለት ደግሞ መጻጸትና ካደረጉት ስሕተት መመለስ ነው።

እንደ ቤተክርስቲያናችን ሕግና ሥነ ሥርዓት የሚፈጸሙ ሰባት ምሥጢራት ቤተ ክርስቲያን አሉ፤ እነዚህም በጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የተመሠረቱ ሲሆኑ የሰውን ልጅ በዘለዓለማዊ ደኅንነት የሚያዘጋጁና የእግዚአብሔር ጥቅም የሚሰጥባቸው ናቸው። ምሥጢራ ንስሐም ከሰባቱ ምሥጢራት ቤተ ክርስቲያን መካከል አንዱ ነው። ልዩነቱን በሚታይና በጆሮ በሚሰማ ምሳሌ በዓይን የማይታየውንና በጆሮ የሚይሰማውን ጸጋ እግዚአብሔር የሚያሰጥ በመሆኑ ምሥጢር ንስሐ ለመባል በቅቷል፤ ይህም ማለት ምእመናን ምንም እንኳን በጥምቀት ዳግመኛ ከክርስቶስ ቢወለዱም ከኃጢአት ነጻ ሁነው ለሁልጊዜ ለመኖር ስለማይችሉ በየጊዜው በንስሐ መታደስ ያስፈልጋቸዋል።

የመጀመሪያው ሰው ባደረገው ጥፋት ተፈርዶበት ከገነት ከወጣ በኋላ ወደ መንግሥተ ሰማይ እንደሚገባ ተስፋ የተሰጠው በንስሐ መሆኑን ቅዱሳን መጻፍት ያስረዱናል። ፈጣሪያቸውን በድለው በንስሐ የታደሱ ብዙዎች ናቸው። መጽሐፍ ቅዱስ እንደሚያሰረዳን በደለኛው በሠራው ኃጢአት ተጽጽቶ በንስሐ ወደ እግዚአብሔር ለመቅረብ አስቦ ወደፊት ኃጢአት ላለመሥራት ቁርጥ ሐሳብ አድርጎ የሠራውንም በደል ሳይሠውር ከተናዘዘ ከኃጢአቱ በቀላሉ ሊነጻ ይችላል።

ነቢዩ ኢሳይያስ ስለንስሐ ኃይል ሲገልጽ «ነገሩ እንዋቀስ ይላል እግዚአብሔር፤ ኃጢአታችሁ እንደ አለላ ብትሆን እንደ አመዳይ ትነጸለች፤ እንደ ደምም ብትቀላ እንደ ባዘዙ ትጠራለች» ይላል ኢሳይያስ ፩፣ ፲፮

በሐዲስ ኪዳንም ስለ ንስሐ አስፈላጊነት መካከል የመጀመሪያውን ደረጃ ይዞ የሚገኘው መጥምቁ የሐንስ ነው። የሐንስ መጥምቁ ፍሬቢስ ቅርንጫፎችን ለመቁረጥ ምሣር በዛፎች ላይ ተቃጥቷልና ከእንግዲህስ ወዲህ ለንስሐ የሚያበቃ ሥራ ሥሩ መንግሥተ ሰማያት ቀርባለችና ንስሐ ግቡ እያለ በማስተማር በሐዲስ ኪዳን ዘመን የታወቀ ግምባር ቀደም የንስሐ መምህር ለመባል በቅቶአል።

የሐንስ ክርስቶስን ከማጥምቁ አስቀድሞ የንስሐ ጥምቀት ሲያጠምቅ መቆየቱ ቢታወቅም ጥምቀቱ ሥርዓተ ኃጢአት ያለውና ለመንግሥተ እግዚአብሔር ም የሚያበቃ አልነበረም። ይህንንም «እኔ ለንስሐ በውሀ አጠምቃችኋለሁ፤ ከእኔ ቀጥሎ የሚመጣው ግን ከእኔ በፊት የነበረ ሲሆን በመንፈስ ቅዱስና በእሳት ያጠምቃችኋል» ሲል ራሱ ገልጾታል። ማቴ ፫፣ ፲፩ የቅዱስ ኪዳን ንስሐ መሠረትም በዚህ ጊዜ ተወጠነ ለማለት ይቻላል።

ሳያውቁ በስሕተት እያወቁ በድፍረት ኃጢአት የሠሩ ሁሉ የሠሩትን ኃጢአት አስታውሰው ከተናዘዙ በኋላ በንስሐ ወደ እግዚአብሔር ለመቅረብ ይችሉ ዘንድ ይህ ምሥጢር ንስሐ ተሠርቷል፤ በእውነት ከኃጢአት ወደ ጽድቅ የተመለሱትን ከበደላቸው

እጸ ይወጡ ዘንድ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ለአገልጋዮቹ ምልጣን እንዲሰጣቸው መጠን ሠራው ኃጢአት ያዘነና የተጸጸተ ሰው ሁሉ የሠራውን ኃጢአት ሳይሠውርና ሳያፍር በካህኑ ፊት ቢናዘዝ ሥርዓተ ኃጢአት ከእግዚአብሔር ዘንድ እንደሚቻል የአርቆዶክስ ቤተክርስቲያን ታምናለች። ታስተምራለች።

ሆኖም የምሥጢር ንስሐ አፈጻጸም በሐብያተ ክርስቲያናት ዘንድ የተለያየ ይዘታ እንዳለው መዘንጋት የለበትም።

ለምሳሌ በአንዳንድ አብያተ ክርስቲያናት ተነሣሪው ኃጢአቱን ለቆሱ የሚናዘዘው ፊት ለፊት ተገልጾ ሳይሆን በሥውር ነው፤ ይህም ማለት ከቤተ ክርስቲያን ውስጥ በአንድ ልዩ ክፍል ውስጥ ዘግቶ ይቆመጣል፤ በዚህ ጊዜ ሕዝቡ በእየተራ እየቀረበ ኃጢአቱን በመናዘዝ ንስሐውን ይቀበላል።

ከዚህም ሌላ ይህ ዓይነት ሥርዓት ያላቸው አብያተ ክርስቲያናት ሐልዮን እንደተፈጸመ ኃጢአት በመቀጠር ንስሐ ይሰጣሉ፤ ለዚህም መሠረት አድርገው የሚነሡበት ወደሌላይቱ ሴት ያየና የተመኛትም ከእርሷ ጋር አመንዝሯል የሚለውን ቃል ነው። ማቴ ፩፣ ፳፯፤ በእኛ ቤተ ክርስቲያን ግን ቄሱና ተነሣሪው ፊት ለፊት እየተያዩ አስፈላጊውን የንስሐ ምሥጢር ይወያያሉ ማለት በደለኛው ኃጢአቱን ለቆሱ ይናዘዛል፤ ቄሱም እንደ አስፈላጊነቱ እያየ ንስሐውን ለተናዘዘ ይሰጠዋል፤ ስለ ሀልዮ ኃጢአት የተለያየ የንስሐ ጉዳዩ እንዲወድም ባታደርግም ቄሱ በሚያደርገው የዘወትር የንስሐ ጸሎት ሁሉ በሀልዮ የተሠራውን ኃጢአት እግዚአብሔር ይፍታ በማለት ስለሚናዘዙ የሀልዮን ኃጢአትም በቀላሉ እንደሚታመኑት ያስረዳል። ሌሎች አንዳንድ ቤተ ክርስቲያናት ስለ ንስሐ የተለያየ አስተሳሰብ አላቸው፤ አብዛኞቹ ፕሮቴስታንቶች ንስሐን እንደ ምሥጢር አድርገው አይቀበሉትም፤ እንደ እነርሱ አስተሳሰብ የሠሩትን ኃጢአት ቢቻል በሕዝብ ፊት መናዘዝ መናገር እና አማኞች ስለ በደሉ ሕጋዊዎች ማድረግ ካልተቻለውም ራሱ የተለየ ጊዜ ወስኖ ወደ እግዚአብሔር ይቅርታ መጠየቅ አለበት ይላሉ፤ በ፲፯ ተኛው መቶ ክፍለ ዘመን ተነሥቶ የነበረው ካልቪን ግን ንስሐ የጥምቀት መታሰቢያ ነው እንጂ ኃጢአትን አያስተሠርይም የሚል አስተሳሰብ ነበረው።

የእኛ ቤተ ክርስቲያን ከሁሉም የተለየ የንስሐ ሥርዓት ስላላት «ንስሐ የበደለውን እንዳልበደሉ፤ ዘማዊውን እንደ ድንግል ታደርገዋለች» ብላ ያለ ጥርጥር ታስተምራለች። ይህንን ምሥጢር ለመፈጸም ለመጀመሪያ ጊዜ ምልጣን የተሰጣቸው ሐዋርያት ቢሆኑም ከእነርሱ ቀጥለው ለተነሡ ካህናትም ተሰጥቷቸዋል።

ምሥጢር ንስሐ ከምሥጢራት ቤተ ክርስቲያን አራተኛውን ተራ ቀጥር የያዘ መሆኑ ቢታወቅም የሚፈጸመው ያው እንደተገለጸው በኤጲስ ቆጶሳትና በቀሳውስት አማካይነት መሆኑ የተረጋገጠ ነው፤ ንስሐም የሚገባ ሰው በመሠረቱ አማኝ መሆን አለበት፤ ክርስቲያን ያልሆነ ሰው ግን ንስሐ ሊቀበል አይችልም።

ምሥጢር ንስሐ ያለማቋረጥ እንዲሠሩበት ጌታችን ለሐዋርያት ምልጣን ሲሰጥ «የመንግሥተ ሰማያትን መክፈቻ እስጣችኋለሁ፤ በምድር የሠራችሁት በሰማይም የታሠረ ይሆናል፤ በምድርም የራታ ችሁት በሰማይ የተራታ ይሆናል» ብሎ ተናግሯል (ማቴ ፲፮፣ ፲፮)

ግንም ሰው ለመዳን የሚችለው ከልቡ ተንኮልን ፣ ምቅንነትን ፣ ጥላቻን ፣ ጸብን ክርክርን ፣ በደልንና የመሰሉትን አስወግዶ ወደ እግዚአብሔር በንስሐ የተመለሰ እንደሆነና በካህንም አማካይነት በደሉን የተናዘዘ እንደሆነ ነው። ፤ ተንኮሎች ሲናዘዙ ካህንም የሚገባውን ጸሎት ያደርገሉታል። በደላችሁን ይቅርታ ስላችሁ የሰማዎትሁ ይቅር ይላችኋል። ለሰዎች ግን ኃጢአታቸውን ይቅር ባትሉ የሰማዎትሁ ይቅር አይላችሁም። ፤ የሚል አምላካዊ ቃል ስላለ ቀም ይዞ ንስሐ መግባት ዋና የሌለው ከንቱ ድካም መሆኑን ካህኑ ለተንግሂው ያስማማል። (ማተ 1-18)

እግዚአብሔር አምላካችን በንስሐ ወደ እርሱ የተመለሰውን ሁሉ በይቅርታ እንደሚቀበለው «ወደ እኔ የመጣውን ወደ ውጭ አላወጣውም» ሲል ተናግሯል በዚህ መሠረት ሦስት ጊዜ መላልሶ የካደው ኢፕርስ ንስሐ ቢገባ ይቅርታ ተደርጎለታል። ፤ እንዲሁም በዝሙት ምክንያት ተይዞ በደንጊያ ተወግራ እንደተሞት የተፈረደባትም ሴት ይቅር ብሏታል (ዮሐ 8-18) እርሱም ራሱ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በመስቀል ላይ ለሰቀሉት ፣ በመፀኞችና በደለኞች ይቅርታ ያገኙ ዘንድ «አባ ሥረይ ሉሙ እስመ በዘኢ የአምሩ ይገብሩ » ባለማወቅ ነውና ያደረጉት ይቅር በላቸው ሲል ወደ ባሕርይ አባተ ጸልዮላችዋል።

ለማናቸውም ኃጢአት ይቅርታ ስላለው ቀሳውስት የሕይወት ድልድይ ሁነው ሰውንና እግዚአብሔርን በመንፈሳዊ አገልግሎት የሚያገናኙ ስለሆኑ ምእመናን ይህን አገልግሎት በቀላሉ ሊመለከቱ አይገባቸውም። በየጊዜው ሊጠቀሙበት ይገባል። ፤ ንስሐ ለሰው ልጅ ከፍ ያለ ጥቅምን ያበረክታል። ለምሳሌ ውሀ ያደረገውን ልብስና የቆሽ ሸውን የሰው አካል ንጹሕ እንደሚያደርግና እንደሚያበረታ ንስሐም በኃጢአት የተጎ ሳቀሰውንና ያረጀውን ሰውነት ያድሰዋል። ፤ ንጹሕም ያደርገዋል።

በንስሐ መመለስ ሁለተኛ እንደመወለድ ወይም በእየጊዜው እንደመታደስ ነው። ፤ ግንም ሰው በእየጊዜው ኃጢአት ይሠራል ግን ኃጢአቱን እየተናዘዘ ሊታደስ ይችላል እየበደለ ባይመለስና በበደል ላይም በደልን እየጨመረ የሚሄድ ከሆነ ግን በእርጅና ላይ እርጅናን በበሽታ ላይ በሽታን እያከለ ይሄዳል።

ንስሐ የሚገባ ሰው ሁሉ ጊዜ የሐኪምን እርዳታ ከመጠየቁ የተነሣ በጤና የሚኖር ሰውን ይመስላል።

በእዚህ ማነኛውም በደልኛ የሆነ ሰው ሁሉ፣ በንስሐ ወደ እግዚአብሔር እንዲመለስ በቀላውስትና በመምህራን ቃል ይጋበዛል። ፤ ይህንን ጥሪ ተቀብሎ ራሱን በንስሐ የማይመረምር ክርስቲያን ራሱን ለኮነኔ ያደርሳል። «ራስህን ለካህን አሳይ» እንደተባለው ሁሉም ክርስቲያን ባለፈው በደሉ በመጸጸት ንስሐውን በመናዘዝ ወደ እግዚአብሔር መቅረብ እንዳለበት ሊገነዘቡ ይገባል። ፤ ቤተክርስቲያን ስለም ሥጢረ ንስሐ የምታ ስተላልፈው መልእክት ይህ ነው። ኃጢአተኛውን ወደ ንስሐ መመለስም የዘወትር ተግባር ባሯ ነው።

ቄስ ልግነ ወርቅ በዛብሀ ፡

በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ኅዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ልቦና ጥምቀት በተቋቋመው በትምህርትና በድራማ ፣ በግብርና በሥነ ጽሑፍ ክፍል ተዘጋጃ።